STAROSTWO POWIATOWE
W MOGILNIE
20. 07. 2026
Ldz. 11312 Zał.

BZ 1510.14.2026

Orzesze, dnia 17 lipca 2026 roku

Rada Powiatu Mogileńskiego
przez ADE

Wniosek w trybie art. 241 k.p.a.

Wnoszę o podjęcie uchwały w sprawie obowiązku transmisji, nagrywania i upubliczniania nagrań posiedzeń komisji Rady Powiatu Mogileńskiego.

Uzasadnienie

Stan obecny

Na mocy art. 54 ust. 1 Konstytucji RP[1] każdemu zapewnia się wolność rozpowszechniania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Prawo to jest dodatkowo wzmocnione poprzez art. 61 Konstytucji RP w zakresie, w jakim gwarantuje on prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcję publiczną. Prawo do informacji obejmuje w szczególności dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.

W odniesieniu do organów powiatu, zasada jawności ich działania została dodatkowo wzmocniona w ustawie o samorządzie powiatowym[2]. Art. 8a u.s.p. stanowi o tym, że działalność organów powiatu jest jawna i obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji oraz wstępu na sesje rady powiatu i posiedzenia jej komisji.

Ponadto w myśl art. 15 ust. 1a u.s.p. obrady rady powiatu są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej powiatu oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

---

[1] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z 2001 r. poz. 319, z 2006 r. poz. 1471 oraz z 2009 r. poz. 946)

[2] Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie powiatowym* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684, dalej jako: u.s.p.)

Użycie przez ustawodawcę w art. 8a ust. 2 u.s.p. sformułowania „w szczególności" oznacza, że przedstawiony następnie katalog konkretnych rozwiązań zapewniających jawność działania organów władzy powiatu ma otwarty i przykładowy charakter. Ustawa nie zakazuje nagrywania dźwięku ani obrazu z posiedzeń komisji. Skoro nie jest to wyraźnie zabronione, należy przyjąć, że zgodnie z zasadą jawności jest to dozwolone. Każdej osobie korzystającej z prawa wstępu na posiedzenie komisji przysługuje prawo do jego nagrywania.

Integralną częścią prawa do informacji, poza możliwością jej otrzymania, jest prawo do jej rozpowszechniania. Jak trafnie wskazuje Naczelny Sąd Administracyjny:

Polityczne prawo do informacji publicznej, jako ważny element funkcjonowania ustroju demokratycznego w Polsce, polega zatem nie tylko na otrzymywaniu informacji publicznej i zapoznaniu się z nią, ale również na prawie do jej upowszechnienia w dowolny sposób przez podmiot, który informację publiczną otrzymał[3].

Każda osoba, która dokonała nagrania prac komisji rady powiatu, ma prawo do jego rozpowszechniania. Fakt ten znajduje potwierdzenie w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych[4]. Zgodnie z nim nie wymaga zezwolenia rozpowszechnianie wizerunku:

1) osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych;

2) osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

Rozpowszechnianie wizerunku radnych w trakcie posiedzeń komisji, a zatem w trakcie wykonywania funkcji publicznej nie wymaga ich zgody. Naruszeniem prawa nie będzie również ewentualne filmowanie publiczności obecnej na posiedzeniu, ponieważ takie osoby należy uznać jedynie za „szczegół całości" publicznego wydarzenia, jakim jest posiedzenie komisji.

Podsumowując, należy wskazać, że w obecnym stanie każda zainteresowana tym osoba ma prawo wstępu na posiedzenia komisji rady powiatu, wraz z możliwością stworzenia nagrania, które następnie może zostać upublicznione.

---

[3] Tak wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 marca 2024 r., sygn. akt III OSK 7298/21, opubl. w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych

[4] Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. *o prawie autorskim i prawach pokrewnych* (Dz. U. z 2025 r. poz. 24)

Stan postulowany

Prawna możliwość wstępu na posiedzenie komisji, a także możliwość ich nagrywania, niestety nie zawsze oznacza rzeczywistą możliwość obserwacji ich prac. Prace komisji, podczas których niejednokrotnie rozstrzygają się najważniejsze dla powiatu kwestie, najczęściej toczą się w godzinach pracy mieszkańców powiatu. Możliwość osobistego uczestnictwa w obradach komisji ograniczona jest także przez wiele innych osobistych uwarunkowań.

W lokalnej demokracji przedstawicielskiej mieszkańcy powierzają radnym wykonywanie mandatu w swoim imieniu. Świadoma ocena działalności osób pełniących funkcje publiczne wymaga jednak dostępu nie tylko do wyników głosowań, lecz również do przebiegu dyskusji, zgłaszanych argumentów, pytań oraz stanowisk prezentowanych podczas prac komisji. Protokoły, choć niezbędne, mają charakter syntetyczny i nie oddają w pełni przebiegu debaty.

W takim stanie rzeczy niezwykle pożądanym, zgodnym z zasadą praworządności, jawności i przejrzystości sprawowania władzy, a także proobywatelskim podejściem władz powiatu jest rozszerzenie dyspozycji art. 15 ust. 1a u.s.p., poprzez objęcie obowiązkiem transmisji, utrwalania oraz udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej także nagrań z prac komisji Rady Powiatu Mogileńskiego. Możliwe jest to poprzez zmianę statutu powiatu albo podjęcie stosownej uchwały przez Radę Powiatu.

Tego rodzaju rozwiązania z powodzeniem funkcjonują w wielu gminach i powiatach. Tytułem przykładu warto wskazać m.in. na Gminę Michałowice, Gminę Bieruń, Gminę Dęblin, Powiat Milicki. Dobry przykład wyznaczają także Sejm i Senat, które regularnie publikują nagrania z posiedzeń swoich komisji.

Postulowana zmiana prawa jest korzystna zarówno z perspektywy mieszkańców, którzy uzyskają wiedzę na temat bieżącej działalności powiatu, jak i samych radnych, którzy dzięki temu zdobędą kolejną przestrzeń do informowania wyborczyń i wyborców o swojej pracy i jej rezultatach. Publicznie dostępne nagrania komisji pozwalają również ograniczać zjawisko rozpowszechniania niepełnych lub nieprawdziwych informacji na temat działalności organów powiatu. Możliwość samodzielnego zapoznania się z przebiegiem obrad sprzyja merytorycznej debacie publicznej, ogranicza ryzyko manipulacji przekazem. Wyznacznikiem dobrych standardów mogą być działania podjęte przez Radę Miasta Lublin, która w reakcji na tożsamy przedmiotowo do niniejszego wniosku podjęła decyzję o rozpoczęciu transmitowania posiedzeń komisji.

Na zasadność postulatu wskazuje również stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, który opowiedział się za wprowadzeniem obowiązku nagrywania oraz udostępniania posiedzeń komisji rad gmin: *W opinii RPO obowiązek nagrywania posiedzeń komisji rady gminy i publicznego ich udostępniania będzie*

miał pozytywny wpływ na pełniejszą realizację konstytucyjnego prawa dostępu do informacji publicznej oraz zasady jawności działania organów władzy publicznej[5]. Z uwagi na podnoszone przez Rzecznika argumenty, należy przyjąć, że stanowisko RPO odnosi się również do jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i wojewódzkiego.

Koszty proponowanej zmiany

Do transmisji posiedzeń można wykorzystać kamery streamingowe wyposażone w mikrofony, których obsługa nie wymaga zatrudnienia wykwalifikowanych osób. Łączą się one automatycznie z kanałem YouTube powiatu, a obsługiwać je może pracownik urzędu odpowiedzialny za sporządzenie protokołu z posiedzenia komisji, który jest na niej obecny. Zakup kilku takich kamer, na wypadek posiedzeń odbywających się równolegle, to koszt od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Kwestie związane z ochroną danych osobowych mogą zostać uregulowane poprzez odpowiednie procedury organizacyjne, w tym pouczenie uczestników posiedzeń o obowiązku poszanowania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz ograniczenie ujawniania danych niepodlegających publikacji.

Jako przykład wykorzystywania portalu YouTube do upubliczniania posiedzeń komisji organu stanowiącego JST można wskazać niewielką gminę wiejską Pawonków[6].

Podsumowanie

Mając na uwadze powyższe, wnoszę jak w *petitum* wniosku.

Z wyrazami szacunku

[5] Zob. https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-komisje-rady-gminy-nagrywanie-sejm-odpowiedz

[6] Zob. http://www.youtube.com/@gminapawonkow9079